

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH TAJRIBASI.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLİYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриддиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQRISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quadrat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIIY TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karievva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
РАЗВИТИЕ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	327
Бахтиёрров Худайберган Хамдам угли	
MAHALLIY BUDJETLARDA TRANSFERTLARGA QARAMLIK DARAJASINI BAHOLASH (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	335
Xudoyqulov Hamidjon Abdullayevich	
QORAQALPOG'ISTON QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	342
Tajibaev Berdax Asqarbay uli	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	347
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
STRATEGIC DIRECTIONS FOR INCREASING CAPITAL EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS: DIGITALIZATION AND RISK MANAGEMENT INTEGRATION.....	352
Sadullaeva Mokhinur Aziz kizi	
TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SME INTERNATIONALIZATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	358
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
TA'LIM SIFATINI BAHOLASH MEZONLARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI.....	363
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
SMART UNIVERSITET KONSEPSIYASI ASOSIDA REYTING VA RAQOBATBARDOSHLIKNI INTEGRAL BOSHQARISH	371
Xudoyqulov Husen Ahadovich	

BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY VA XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY HISOBOT 1-SHAKLINING QIYOSIY TAHLILI	379
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
SUG'URTA BOZORINING RAQAMLI RIVOJLANISHIDA NAZARIY QARASHLAR	384
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSION LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	389
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
MAHALLIY BUDJETLAR DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	397
P.SH.Usmonov	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ОЦЕНКИ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ	401
Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
KORXONA VA TASHKILOTLARDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA KORPORATIV MADANIYAT, AXLOQIY-RUHIY VA MA'NAVIY MUHITNING O'RNI	407
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ELEKTRON PULLARNING MOHIYATI VA ULARNING MILLIY TO'LOV TIZIMIDAGI ROLI	416
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH	423
Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna	
APPLICATION OF EXTREME MODELS IN ASSESSING THE ECONOMIC POTENTIAL OF AN ENTERPRISE	428
Musayeva Shoira Azimovna	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XORIJIY TAJRIBA HAMDA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH SAMARADORLIGI	435
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATI IMIJINI OSHIRISHDAGI MUAMMOLARNI HAL ETISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI: QIYOSIY TAHLIL	439
Bekmurodov Navruz Ergashevich	
TA'LIM XIZMATLARI SOHASIDA YARATILGAN YALPI QO'SHILGAN QIYMAT DINAMIKASI VA UNI BOSHQARISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	449
O'rinov Komiljon Kozimovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHNING MINTAQAVIY OMILLARI	453
Salomat Norova	
QURILISH MATERIALLARI BOZORI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	459
Usubjonov Zaxriddin Vasiliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT OPERATSIYALARINI SUG'URTA QILISHNI RIVOJLANTIRISH	465
Xalikov R. B.	
BIZNES JARAYONLAR AUTSORSINGINI OPTIMALLASHTIRISH USULLARI TAHLILI	472
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
DAVLAT MOLIVAVIY BOSHQARUVI SAMARADORLIGINING IJTIMOY ADOLATGA TA'SIRINING PEFA VA CEQ METODOLOGIYALARI ORQALI TAHLILI	477
Zokirjonov Muhammadsodiq Ravshanbek o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDIT XIZMATINI TASHKIL QILISHNING XORIJ TAJRIBASI	485
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
MINTAQADA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH	491
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANISHDA EKOLOGIK INNOVATSIYALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI	495
Ismatov Sharofiddin Asatulloevich	

THE ESSENCE OF THE OPTIMAL COST STRATEGY	500
Sodiqov Mirakhror Abbos ugli	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TOG'-KURORT ZONALARINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI (CHORVOQ ERKIN TURISTIK ZONASI MISOLIDA)	504
Shomurodova Shahnoza G'ayratovna	
ICHKI AUDIT SIFATI VA SAMARADORLIGI TUSHUNCHALARINING IQTISODIY MAZMUNI HAMDA ULARNING O'ZARO BOG'LIQLIGI	509
Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARI FAOLIYATINI SOLIQQA TORTISH VA UNI HISOBINI YURITISH.....	517
Abdullayev Abdurauf	
TIJORAT BANKLARINING RISKLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	522
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
TIJORAT BANKLARIDA KORRUPSIYAVIY-KOMPLAENS MUAMMOLARI: TAHLIL VA YECHIMLAR	527
Yunusov Baxtiyor Shavkatovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHNING SIFAT NAZORATINI HAMDA TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	532
Meliyev X.T.	
ОЦЕНКА КАЧЕСТВА СЕРВИСА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ОПРОСА	541
Усманова Азиза Баходировна	
RAQAMLI BANK XIZMATLARI ORQALI MOLIVAVIY INKLYUZIVLIKNI KENGAYTIRISH.....	545
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
QURILISH KORXONALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING AHAMIYATI	550
Egamon Raxmatillo Mirolimovich, Bobobekov Davron Gafurovich	
FINANCIAL MARKET PARTICIPANTS: A CLASSIFICATION BY ROLE AND RESPONSIBILITY.....	553
Khotamkulova Madina	
ФОРМИРОВАНИЕ «ТУРИСТИЧЕСКОЙ МАХАЛЛИ» КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО МЕХАНИЗМА РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ В СФЕРЕ ГОСТЕВЫХ ДОМОВ УЗБЕКИСТАНА	559
Иргашева Нигина Салохиддиновна	
BANKLARDA KREDIT GAROVI BILAN ISHLASHNING XORIJ ILG'OR TAJRIBASI VA UNDAN O'ZBEKISTON BANKLARI AMALIYOTIDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	567
Sh. Saidov	
MILLIY UGLEROD SAVDOSI TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	573
Islamov Shoxzod Shuxrat o'g'li	
THE NECESSITY OF CREATING A BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS ROLE AND SIGNIFICANCE IN THE NATIONAL ECONOMY	582
Amanov Davron Ravshan ugli	
SUV RESURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	588
Saidov Muhammadali Hakimovich, Mahammatov Hoshim, Esanbekov Diyorbek	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА БАНКОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО И ПРИНЦИПАМИ ESG	595
Насирдинов Шарифджон Изатуллоевич	
ОЦЕНКА ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭЛЕКТРОБУСА.....	600
Мухитдинов Акмал Анварович, Касимов Омил Камалович, Саидов Азамат Илхом угли	
XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA DUKKAKLI DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI (HINDISTON TAJRIBASI MISOLIDA).....	608
Mirsayd Xudaybergenov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLINING FAROVONLIGI VA DAROMAD MANBALARINI STATISTIK TAHLILI	612
Mamatkulov Baxtiyor Xalmuradovich	

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	618
Muxamedjanova Maxfuza Baxodir qizi	
MOLIYAVIY AKTIVLARINING IQTISODIY MOHIYATI, MAZMUNI HAMDA KLASSIFIKATSIYASI.....	627
Odiljonova Oybachin Fayzullo qizi	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ORQALI MAMLAKATIMIZ LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH TARTIBI TAHLILI.....	631
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
HUDUDNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA IQTISODIY SALOHİYATNING O'RNİ	636
Avazbek Xalbekov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	642
Sobir Xasanov	
IMPACT OF REGIONAL INFRASTRUCTURE AND NATURAL RESOURCE UTILIZATION ON THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL TOURISM (A DISTRICT-LEVEL ANALYSIS OF THE SAMARKAND REGION, UZBEKISTAN)	650
Toyirova Shohista Bobobekovna	
INNOVASION IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OMILLARI	657
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
BOZOR BEQARORLIGI SHAROITIDA BANK OBRO'SINI STRATEGIK RESURS SIFATIDA BARQARORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	661
Yuldasheva Kamola Qosimjonovna, Ziyaeva Muhtasar Mansurdjanovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT PENSIYA TIZIMINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	667
Pardayev Farrux Muzaffarovich	
RAQAMLI TRANSFORMASIYA SHAROITIDA MENEJERLARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH.....	671
Sharipova Zulfiya Shokirjonovna	
FUQAROLAR ISHTIROKIGA ASOSLANGAN TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISH TIZIMI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	677
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
O'ZBEKISTON QISHLOQ HUDUDLARINING BARQAROR RIVOJLANISH YO'NALISHLARIDA QISHLOQ TURIZMI VA EKOTURIZM – ASOSIY USTUVOR YO'NALISHLARI	682
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi	
KORXONALARDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA HISOBINING ROLI.....	691
Alimbay Shamshetov	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSİYALARINING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI	694
Saula Ibragimova	
ANALYSIS OF THE STATE OF ELECTRICITY GENERATION BY WIND POWER PLANTS.....	698
Saidov Mash'al Samadovich	
TRANSFORMING TOURISM EDUCATION IN UZBEKISTAN: AN INSTITUTIONAL ANALYSIS OF PERSONNEL TRAINING SYSTEMS.....	706
Abdullakhujaev Abdukodirkhuja, Ochilova Hilola Farmonovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	713
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
MAHALLIY BOSHQARUVDA YETAKCHILIK KONSEPSIYASI ORQALI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH (FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)	718
Siddikov Abdusalom Abdumalikovich	

NEW ECONOMIC PHENOMENA: FINANCING CONSUMPTION AND SAVINGS IN THE TRANSITION TO AN EXPECTATION ECONOMY	724
Isomov Bekmurod Sayfiddinovich	
XIZMAT KO'TSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK YO'NALISHIDA INSTITUTSIONAL O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI	730
Sh.A.Sultonov	
MINTAQALARNING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA ULARNING IJTIMOİY-IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	737
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH	741
Madraimova Marxamat Raximberganovna	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА	748
Усманова Зумрад Исламовна	
TITLE: PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE TOURISM SECTOR IN UZBEKISTAN	753
Suxrobbek M. Salayev	
XORAZM VILOYATI TASHQI IQTISODIY FAOLIYATIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH VA UNI OPTIMALLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	761
Urunov Farrux Shanazarovich	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT AUDITI TIZIMINING STRATEGIK TRANSFORMATSIYASI: INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR VA RAQAMLI MONITORINGNING STRATEGIK AHAMIYATI	765
Turabov Baxodir To'xtamishovich	
TURIZM SOHASIDA BANDLIKNING 2025-2030-YILLARDAGI PROGNOZ PARAMETRLARI	770
N.I. Shermamatova	
BO'SH TURGAN DAVLAT KO'CHMAS MULK OBYEKTLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATLI JIHATLARI (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	776
Sanjarov Zuxriddin Dilshod o'g'li, Astonaqulov Muzaffar Muxsin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASI BARQARORLIGINI TAVSIFLOVCHI KO'RSATKICHLAR	781
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
MOLIYA-KREDIT JARAYONLARI: INVESTITSION FAOLLIKNI TA'MINLASH MEKANIZMI SIFATIDA	787
Madaminov In'omjon Ozodovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MEKANIZMLARI	792
Karimov Islombek Bekpo'lat o'g'li	
OLIY TA'LIMDA ILMIY TADQIQOTLAR VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASI SAMARADORLIGI	798
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
XUSUSIY MAKTABLARNING BOSHQARUV TIZIMINI QAROR QABUL TIZIMLARI VA O'RGANUVCHI ANALITIKASI YORDAMIDA YANGILASHNING YO'LLARI	802
Esanova Shohida	
MOLIYA BOZORIDA TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	812
Abduraxmanova Matluba Maxamadaminovna	
KORXONALARDA KREDITOR QARZDORLIKNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	819
Mirzaev Ozod Furkatovich	
ЛЕКСИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ КАК КЛЮЧЕВОЙ КОМПОНЕНТ ПРОДУКТИВНОЙ ПИСЬМЕННОЙ РЕЧИ	824
Киличева Феруза Бешимовна	
MODERN MECHANISMS FOR MONITORING REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL ECONOMY	828
Karimova Shirin Zokhid qizi	

АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ КРЕДИТНОГО СКОРИНГА ДЛЯ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗ БАНКОВСКОЙ ИСТОРИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	833
Шухратова Мадинабону Икром кизи	
SHAHAR EKOLOGIYASI: SHAHAR EKOTIZIMLARI VA BARQAROR RIVOJLANISH	841
Erkiniva Mukarram Olimjon qizi	
CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALARDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	845
Abdug'aniyev Oybek Akmaljon o'g'li	
KUZATUV KENGASHI XUSUSIYATLARINING KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI: NAZARIY VA KONSEPTUAL YONDASHUV	850
Jumayeva Go'zal Sherxon qizi	
EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH NATIJALARI NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MUHIM AMALIY AHAMIYAT	854
Sattorov Firdavs Ziyodullayevich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI	858
Abduholikov Kamoldin Mahammadjonovich	
SANOAT KORXONALARINING HUDUDLAR KESIMIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI STATISTIK TAHLIL QILISH	862
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR EKSPORTINI RIVOJLANTIRISHNING EKOLOGIK JIHATLARI	867
Qodirjonov Adxamjon Muxtorjon o'g'li	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIALASHTIRISHNING XALQARO MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI	872
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
SANOAT KORXONALARIDA "YASHIL" TRANSFORMATSIYA JARAYONINING XUSUSIYATLARI	877
Ismatulloeva Madinabonu Fozil qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATI MAHSULOTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	884
Kadirova L.G.	
MAIN DIRECTIONS FOR DEVELOPING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN THE REGION	887
Nasretdinova Farangis Odilovna	
THE IMPORTANCE OF MARKETING COMMUNICATIONS IN THE SERVICES SECTOR	895
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH — ICHKI TALABNI RAG'BATLANTIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH OMILI	900
Mustafoev G'olib Sultonmurodovich, Abruyev Abdumalik Oynazarovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH VA ULARNI QO'LLASHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	906
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
KORXONADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI JORIY ETISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	911
Salimova Husniya Rustamovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI: BUXORO VILOYATI MISOLIDA	918
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI MOLIVAVIY MAHSULOTLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI ROLI	926
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA IQTISODIY O'SISH VA MEHNAT BOZORI KO'RSATKICHLARINING DINAMIKASI	932
Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FOYDALANUVCHI SADOQATINI SHAKLLANTIRISHNING MARKETING VA NEYROMARKETING MEXANIZMI SIFATIDA GEYMIKATSIYA ELEMENTLARINI QO'LLASH: DODO PIZZA MOBIL ILOVASI MISOLIDA EMPIRIK TAHLIL	937
Yuldashev Jamshid Abrarovich, Daminova Nilufar Bahrom qizi	

KORXONADA XODIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISH	945
Sadriddinova Sevinchxon Sadriddin qizi	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	948
Murodova Zilola Asatulla qizi	
KUZATILMAYDIGAN IQTISODIYOT TUSHUNCHASI, SHAKLLARI, TURLARI VA YUZAGA KELISH OMILLARI.....	952
Abdullayev Shavkat Nasriddinovich	
NODAVLAT OLIY TA'LIM TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINI SHAKLLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	959
Yaqubova Nodira Olim qizi	
РАЗВИТИЕ, РИСКИ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	964
Бабаджанова Лола Шопулатовна, Срождиддинова Зарина Хайриддиновна	
KOMPANIYALARNING FOND BOZORIDAGI ISHTIROKINI RAG'BATLANTIRISH AHAMIYATI.....	970
Mamataliyev Bobur Saidnazar o'g'li	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA INTELLEKTUAL TA'MINOT ZANJIRI TEXNOLOGIYALARINING XALQARO TADBIRKORLIKDAGI O'RNI	977
Xudayberdiyev Otabek Absalomovich	
HUDUD IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING INSTITUTSIONAL SALOHİYATI: NAZARIY TALQIN VA YAPONIYA, GERMANIYA, XITOIY TAJRIBASI	983
Bekchanov Davron Masharipovich	
O'ZBEKISTONDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH VA MEHNAT FAOLIYATI UNUMDORLIGINING IQTISODIY YUKSALISHDAGI O'RNI.....	988
Anvarova Lobarxon	
TURIZM SOHASIDA HAYOT SUG'URTASI TIZIMINING IQTISODIY-HUQUQIY ASOSLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY AMALIYOT	992
J.Kamalova	
MADANIYAT SOHASI MUASSASALARINI AUDITDAN O'TKAZISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	999
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALOQA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH ASOSIY YO'NALISHLARI.....	1004
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
KORXONALARDA MARKETING MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY MOHIYATI VA AHAMIYATI (BUXORO VILOYATI KORXONALARI MISOLIDA).....	1009
Sirojov Oxunjon Odil o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA ISH BILAN BANDLIKNI RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEXANIZMLARI	1015
Bobojonov To'liqinbek Maxmud o'g'li	
ERKIN IQTISODIY ZONALAR UCHUN RAQAMLI BOSHQARUV VA INVESTITSIYA MONITORINGINING MUALLIFLIK MODELİ	1020
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruxsora Nasirovna	
IQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	1025
Kunduzova Kumrixon Ibragimovna, Jo'rayev Asadbek Anvarjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ СРЕДЫ ДЛЯ РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА И ЧАСТНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ	1031
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
THE ADDITIONALITY GAP: EVALUATING THE SYNERGY BETWEEN GREEN FINANCE AND MACROECONOMIC STABILITY IN EMERGING ECONOMIES	1036
Ataxanov Umidbek Olimovich	

AHOLINI IJTIMOIIY HIMOYA QILISH TIZIMIDA SUN'IIY INTELLEKT: O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA JORIY ETISH IMKONIYATLARI VA XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISH MASALALARI	1042
Xidirbayev Baxrom Baxtiyarovich	
OROL BO'YI MINTAQASIDA IQLIM O'ZGARISHINING IJTIMOIIY-IQTISODIIY OQIBATLARI VA ZAIF AHOLI QATLAMLARIGA TA'SIRI	1047
Madenova Elmira Nzamatdinovna	
УЛУЧШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ ЧЕРЕЗ ЦИФРОВИЗАЦИЮ В ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ: СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ ОБЗОР	1052
Эргашев Мухиббек Аслам угли	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KIMYO SANOATI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	1057
Xaydarova Kamola Axinjanovna, Umaraliyev Asliddin Faxriddin o'g'li	
BARQAROR IQTISODIIY O'SISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" LIZINGNI JORIY ETISH IMKONIYATLARI	1062
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
ПРЕФЕРЕНЦИИ И РИСКИ УЗБЕКИСТАНА ОТ ИНИЦИАТИВЫ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ПУТЬ»	1067
Wang Jianhong, Наров Улугбек Ирискулович	
DAVLATNING IQTISODIIY SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO TAJRIBALARDAN FOYDALANISH.....	1071
Karimov Ulug'bek Mirzajon o'g'li	
TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI	1075
Quralov Nurxissa Iles o'g'li	
TURIZM SOHASIDA TRANSPORT XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIIY-IQTISODIIY MEKANIZMI.....	1082
Haydarov Jasur Baxodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA AUDITORLIK FAOLIYATINING ISTIQBOLLARI	1087
Mamatov Xabibulla Mamatovich	
O'ZBEKISTON ZIYORAT TURIZMI BRENDINI SHAKLLANTIRISHDA MUQADDAS QADAMJOLARNING MARKETING SALOHIIYATI	1091
Turayev Ziyadulla Norsoatovich	
ASOSIIY KAPITALGA YO'NALTIRILGAN INVESTISIYALARNI MOLIIYALASHTIRISH MANBALARINI TAKOMILLASHTIRISH	1095
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
KREATIV IQTISODIYOTNING TARKIBI, TASNIFI VA RIVOJLANTIRISH OMILLARI.....	1103
Daminova Madinaxon Bahromjon qizi	
TURIZM TURLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHDA ZAMONAVIIY TENDENSIYALAR VA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	1110
Saidova Dilfuza Abdufattohovna	
O'ZBEKISTONDA OBLIGATSIYALAR BOZORINING RIVOJLANISHI VA UNING IQTISODIIY AHAMIIYATI	1117
Muxammedova Zarina Murodovna	
SUG'ORILADIGAN YERLARNING EKOLOGIK HOLATINI YAXSHILASHNING IQTISODIIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISHDA JAHON TAJRIBALARI	1121
Sultonov Xudoyshekur G'ayratovich	
IQTISODIIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI.....	1126
Xaydarov Ravshan Xikmatullaevich	
ВЛИЯНИЕ ТОРГОВОГО БАЛАНСА УЗБЕКИСТАНА И КИТАЯ НА РАЗЛИЧНЫЕ ОТРАСЛИ.....	1131
He Xiaogu, Уркинбаев Т. А.	
РОЛЬ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В РЕФОРМИРОВАНИИ ЭКОНОМИК СТРАН ПЕРЕХОДНОГО ТИПА	1135
Qian Xuanhong, Наров Улугбек Ирискулович	
"YASHIRIN IQTISODIYOT"NING ULUSHINI QISQARTIRISHDA AUDITNING O'RNI	1140
Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

TRANSFERRING PORT MULTIMODAL COORDINATION CAPABILITIES ACROSS INSTITUTIONAL CONTEXTS: LOCALIZATION MECHANISMS IN THE CHINA-UZBEKISTAN LOGISTICS CORRIDOR.....	1146
Mu Zhendi	
TURIZM XIZMATLARINING SIFATINI OSHIRISH ORQALI MEHMONDO'STLIK INDUSTRIYASINI RIVOJLANTIRISH.....	1156
Z.T. Bakayev	
ESG-ПРИНЦИПЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ УЗБЕКИСТАНА: ОТ ПЕРВЫХ ИНИЦИАТИВ К ФОРМИРОВАНИЮ УСТОЙЧИВОЙ МОДЕЛИ ОТРАСЛИ.....	1161
Аблаева Валентина Борисовна	
KAMBAG'ALLIK DARAJASINI PASAYTIRISHDA ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATINI KENGAYTIRISHNING O'RNI.....	1169
Saparov Murod Irgashovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK: EKONOMETRIK TAHLIL.....	1173
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
"2025-YIL YAKUNI BO'YICHA O'ZBEKISTONDA INFLYATSIYA OMILLARI: IMF VA MARKAZIY BANK MA'LUMOTLARI TAHLILI".....	1177
Ergashev E'zozbek Umirzakovich, Vaxabov A.V.	
KORXONANING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RAQOBAT RAZVEDKASIDAN FOYDALANISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	1183
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA AHOLI MIGRATSIYASI TAHLILI (2010–2024 YILLAR).....	1188
Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich	
ВОПРОСЫ ПРИМЕНЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	1192
Аман Тургунович Кенжабаев, Бахтияр Бадриддинович Садриддинов	
SANOAT KORXONALARIDA YASHIL IQTISODIY FAOLIYATNI BAHOLASH USULLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	1200
Zuxurova Nargiza Abdusattarovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IPOTEKANI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH AMALIYOTI.....	1204
Berdinazarov Zafar Ulashovich, Xayitov Bobirbek Ergashevich	
XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQ IKKIYOQLAMA SOLIQQA TORTISHNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARINING TAHLILI.....	1212
Rajapov Shuxrat Zaripbayevich	
SURXONDARYO VILOYATIDA YASHIL IQTISODIYOTNING HOZIRGI HOLATI VA YASHIL TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI.....	1221
Sharofitdinov Shaxzod Damin o'g'li	
TOSHKENT SHAHRIDA EKOLOGIK HOLAT YOMONLASHUVINING TASHQI INVESTITSİYALARGA TA'SIRI.....	1228
Poyonov Jamshid	
RAQAMLI TURIZM PLATFORMALARIDA KONTENT TAHLILI HAMDA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI.....	1232
Janzakov Bekzot Kulmamat o'g'li	

RAQAMLI TURIZM PLATFORMALARIDA KONTENT TAHLILI HAMDA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI

Janzakov Bekzot Kulmamat o'g'li

Ipak yo'li turizm va madaniy meros
xalqaro universiteti, "Turizm" kafedrası
mustaqil izlanuvchisi
bekadzhon@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur tadqiqot turizm xizmatlarini raqamlashtirish jarayonining turizm sektorini rivojlantirishdagi ahamiyatini o'rganishga bag'ishlangan. Tadqiqotda global onlayn turizm platformalari — Booking.com, TripAdvisor, Airbnb, Expedia va boshqa platformalarning funksional imkoniyatlari kontent tahlili asosida o'rganildi. Shuningdek, turizm platformalarida joylashtirilgan kontentning turistik mahsulotlar savdosiga ta'sirini baholash uchun maxsus ko'rsatkichlar tizimi ishlab chiqildi hamda Raqamli turizm platformasi samaradorligi indeksi (RTPSI) taklif etildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli platformalar turizm xizmatlarini samarali targ'ib qilish, foydalanuvchi faolligini oshirish va bronlash jarayonlarini soddalashtirish orqali turizm bozorining raqobatbardoshligini sezilarli darajada mustahkamlaydi.

Kalit so'zlar: raqamli platforma, bronlash, ko'rsatkichlar tizimi, kontent, tahlil.

Abstract. This study explores the importance of digitalizing tourism services for the development of the tourism sector. The functionality of global online tourism platforms such as Booking.com, TripAdvisor, Airbnb, Expedia, and others was examined using content analysis. In addition, a system of indicators was developed to evaluate the impact of platform-based content on tourism product sales, and the Real-Time Tourism Platform Performance Index (RTPSI) was proposed. The findings indicate that digital platforms significantly strengthen the competitiveness of the tourism market by effectively promoting services, increasing user engagement, and simplifying booking processes.

Key words: digital platform, booking, metrics, content, analysis.

Аннотация. Данное исследование посвящено изучению значения цифровизации туристических услуг в развитии туристического сектора. В исследовании проанализированы функциональные возможности глобальных онлайн-платформ, таких как Booking.com, TripAdvisor, Airbnb, Expedia и других, на основе контент-анализа. Также разработана система показателей для оценки влияния контента, размещаемого на туристических платформах, на продажи туристических продуктов, и предложен Индекс эффективности цифровых туристических платформ (RTPSI). Результаты исследования показывают, что цифровые платформы способствуют укреплению конкурентоспособности туристического рынка за счёт эффективного продвижения услуг, повышения вовлечённости пользователей и упрощения процессов бронирования.

Ключевые слова: цифровая платформа, бронирование, система показателей, контент, анализ.

KIRISH

So'nggi yillarda turizm sohasi axborot texnologiyalari va raqamli kommunikatsiya vositalarining jadal rivojlanishi natijasida tubdan yangilanib bormoqda. Raqamlashtirish turizm xizmatlarini tashkil etish, boshqarish va iste'molchilarga yetkazib berish jarayonlarini sezilarli darajada takomillashtirib, sohaning raqobatbardoshligini oshirishda muhim omilga aylanmoqda. Onlayn bron qilish tizimlari, mobil ilovalar, raqamli marketing vositalari, elektron to'lov tizimlari hamda katta ma'lumotlar (big data) asosidagi tahlillar turizm xizmatlarini yanada qulay, tezkor va shaffof shaklda tashkil etish imkonini bermoqda. Natijada turistlar sayohatni rejalashtirishdan tortib xizmatlardan foydalanishgacha bo'lgan barcha bosqichlarda raqamli platformalar orqali xizmatlardan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Bugungi kunda turizm ko'plab mamlakatlar iqtisodiyotining muhim tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Ushbu soha xizmatlar eksportini kengaytirish, yangi ish o'rinlarini yaratish, hududiy infratuzilmani rivojlantirish hamda xalqaro iqtisodiy aloqalarni mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Markaziy Osiyo mamlakatlarida ham

turizm so'nggi yillarda iqtisodiy rivojlanishning muhim drayverlaridan biriga aylanmoqda. Mintaqaning boy tarixiy-madaniy merosi, Buyuk Ipak yo'li bilan bog'liq qadimiy shaharlar, noyob tabiiy landshaftlar va milliy an'analar xalqaro turistlar uchun katta qiziqish uyg'otmoqda. Shu bois turizmni rivojlantirish va uni zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etish mintaqa davlatlari uchun ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida qaralmoqda.

O'zbekistonda ham turizm sohasini rivojlantirish davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda mamlakatga tashrif buyurayotgan turistlar sonining ortib borayotgani, yangi turistik yo'nalishlar va xizmat turlarining kengayishi turizm infratuzilmasining izchil rivojlanayotganidan dalolat beradi. Ayniqsa, ziyorat turizmi, ekologik turizm, agro-turizm, safari turizmi va boshqa yo'nalishlar mamlakatning turli hududlarida faol rivojlanib bormoqda. Shu bilan birga, ushbu xizmatlarni raqamli platformalar bilan chuqur integratsiya qilish orqali ularning global bozordagi ko'rinishini yanada kengaytirish imkoniyati mavjud.

Shuningdek, turizm xizmatlarining raqamli transformatsiyasi mamlakatning xalqaro turizm reytinglari va indekslaridagi o'rnini yaxshilashda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy turizm bozori sharoitida xizmatlar sifati, infratuzilma rivoji, marketing samaradorligi hamda axborot tizimlarining rivojlanganligi turistlar oqimini jalb qilishda hal qiluvchi omillar qatoriga kiradi. Raqamlashtirish orqali xizmat ko'rsatish jarayonlarini optimallashtirish, sifat monitoringini yo'lga qo'yish, turizm subyektlari o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish hamda turistlarga tezkor va ishonchli axborot taqdim etish imkoniyati kengayadi.

Raqamli texnologiyalar turizm sohasida yangi biznes modellarining shakllanishiga ham xizmat qilmoqda. Xususan, onlayn agregatorlar, turistik xizmatlarni taqqoslash platformalari, virtual sayohatlar, sun'iy intellekt asosidagi tavsiya tizimlari va raqamli marketing vositalari turizm korxonalariga global bozorda samarali faoliyat yuritish imkonini bermoqda. Bu esa nafaqat yirik turizm kompaniyalari, balki kichik va o'rta biznes subyektlari uchun ham yangi imkoniyatlar yaratadi.

Shu bois turizm xizmatlarini raqamlashtirish masalasi zamonaviy turizm iqtisodiyotining dolzarb ilmiy va amaliy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Turizm xizmatlarini raqamli transformatsiya qilish orqali turizm infratuzilmasini rivojlantirish, xizmatlar sifati va shaffofligini oshirish, turizm subyektlari o'rtasidagi integratsiyani kuchaytirish hamda mamlakatning xalqaro turizm bozoridagi raqobatbardoshligini yanada mustahkamlash mumkin. Mazkur tadqiqot turizm xizmatlarini raqamlashtirishning nazariy va amaliy jihatlarini o'rganish, uning turizm sektorini rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyatini tahlil qilishga qaratilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi turizm bozorining global integratsiyasini kuchaytirib, turizm xizmatlarini ko'rsatish jarayonida yangi biznes modellarining shakllanishiga zamin yaratdi¹. Ayniqsa, internet texnologiyalari, mobil ilovalar va onlayn bron qilish tizimlarining keng qo'llanilishi turizm xizmatlarining samaradorligini oshirishga hamda turistlar uchun xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini yanada qulaylashtirishga xizmat qilmoqda.

Turizm sohasida raqamli platformalar turistlarning sayohatni rejalashtirish jarayonida muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy turistlar sayohatni tashkil etish jarayonining katta qismini internet orqali amalga oshiradi, jumladan transport xizmatlarini tanlash, mehmonxonalarni bron qilish, ekskursiyalarni rejalashtirish va turizm xizmatlari uchun to'lovlarni amalga oshirish kabi jarayonlar raqamli platformalar orqali bajariladi². Shu sababli raqamli texnologiyalar turizm xizmatlari bozorining ajralmas tarkibiy qismiga aylangan.

Turizm raqamli platformalar ko'pincha turizm xizmatlarini integratsiyalashtirish holda taqdim etuvchi samarali vosita sifatida qaraladi. Bunday platformalar turistlarga turli xizmatlarni yagona tizim orqali solishtirish, tanlash va bron qilish imkonini beradi. Mehmonxonalar, transport xizmatlari, ekskursiyalar va boshqa turizm xizmatlarining yagona platforma orqali taqdim etilishi xizmatlar shaffofligini oshiradi hamda turistlarga tez va qulay tanlov qilish imkonini yaratadi³.

Raqamli platformalar turizm marketingi va xizmatlarni targ'ib qilish jarayonida ham muhim ahamiyat kasb etadi. Ijtimoiy tarmoqlar, turizm portallari, onlayn sharhlar va reyting tizimlari turistlarning qaror qabul qilish jarayoniga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, sayohatchilarning aksariyati sayohatni rejalashtirishdan oldin internetdagi sharhlar, reytinglar va boshqa foydalanuvchilarning tajribalarini o'rganadi. Shu bois turizm xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalar uchun raqamli marketing strategiyalari va onlayn reputatsiyani boshqarish muhim omilga aylangan⁴.

1 Buhalis, D., & Law, R. (2008). Progress in information technology and tourism management. *Tourism Management*, 29(4), 609–623.

2 Xiang, Z., Magnini, V., & Fesenmaier, D. (2015). Information technology and consumer behavior in travel and tourism. *Journal of Travel Research*, 54(4), 511–527.

3 Gretzel, U., Sigala, M., Xiang, Z., & Koo, C. (2015). Smart tourism: foundations and developments. *Electronic Markets*, 25(3), 179–188.

4 Buhalis, D., & Amaranggana, A. (2014). Smart tourism destinations. In Xiang, Z., & Tussyadiah, I. (Eds.), *Information and Communication Technologies in Tourism 2014*. Springer.

Shuningdek, turizm sohasida raqamli platformalarning rivojlanishi turizm infratuzilmasining samaradorligini oshirishga ham xizmat qilmoqda. Katta ma'lumotlar (big data), sun'iy intellekt va raqamli analitika vositalari turizm talabini prognoz qilish, turizm oqimlarini monitoring qilish hamda xizmatlar sifatini baholash imkonini beradi. Bu esa turizm siyosatini ishlab chiqish va strategik qarorlar qabul qilish jarayonida muhim ahamiyat kasb etadi⁵.

O'zbekistonda ham turizm sohasida raqamli platformalarni rivojlantirish ustuvor vazifalardan biri sifatida qaralmoqda. Mamlakatda turizm xizmatlarini ko'rsatuvchi ko'plab turistik tashkilotlar va joylashtirish vositalari faoliyat yuritib, har yili millionlab turistlarga xizmat ko'rsatmoqda⁶. Shu bilan birga, ayrim hududlarda turizm xizmatlarini raqamli platformalarga integratsiya qilish imkoniyatlarini kengaytirish orqali mavjud salohiyatdan yanada samarali foydalanish imkoniyati mavjud. Ayniqsa, ziyorat, ekologik, agro va boshqa turizm yo'nalishlari bo'yicha ma'lumotlarni raqamli platformalarda kengroq yoritish turizm rivojiga qo'shimcha turtki berishi mumkin⁷.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, turizm sohasida raqamli platformalarni rivojlantirish xizmatlarni yagona ekotizimga birlashtirish, ularning sifati va samaradorligini oshirish hamda turizm bozorining raqobatbardoshligini mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Shu bois ko'plab mamlakatlarda turizmni rivojlantirish strategiyalarida raqamli transformatsiya va xizmatlarni raqamlashtirish ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilanmoqda⁸.

Umuman olganda, turizm sohasida raqamli platformalarning rivojlanishi xizmatlarni modernizatsiya qilish, turistlar uchun qulaylik yaratish va turizm biznesining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi. Shu sababli turizm xizmatlarini raqamlashtirish va integratsiyalashgan raqamli platformalarni rivojlantirish turizm sohasining barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi raqamli turizm platformalarining iqtisodiy samaradorligini baholash, ularda kontent tahlilidan foydalanishning afzalliklari va imkoniyatlarini aniqlash hamda sun'iy intellektning zamonaviy iqtisodiy tizimdagi o'rnini tahlil qilishdan iborat. Shuningdek, mazkur yo'nalishni yanada rivojlantirish va takomillashtirish istiqbollari ham o'rganildi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy tahlilning bir qator usullaridan foydalanildi. Xususan, mavzuni chuqur o'rganish maqsadida statistik tahlil, mantiqiy tahlil va taqqoslash usullari qo'llanildi. Shuningdek, ilmiy adabiyotlar, xalqaro maqolalar va mavjud tadqiqotlar kontent tahlili asosida o'rganilib, ularning natijalari umumlashtirildi.

Mazkur metodologik yondashuv raqamli turizm platformalarining samaradorligini kompleks baholash hamda ularni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini aniqlash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqotda eng keng tarqalgan turizm platformalari – Booking.com, TripAdvisor, Airbnb, Expedia kabi platformalarining kontenti tahlil qilindi. Tahlil jarayonida platformalarning til imkoniyatlari, xizmat turlari, foydalanuvchi interfeysi, reyting tizimi, mobil ilovalar va boshqa raqamli funksiyalari o'rganildi (1-jadval).

1-jadval. Sayohat platformalarining kontent tahlili⁹

Platforma	Til imkoniyatlari	Xizmat turlari	Foydalanuvchi sharhlari	Reyting tizimi	Mobil ilova	Onlayn to'lov	Qo'shimcha xususiyatlar
Booking.com	40+ til (ingliz, rus, fransuz, ispan, arab, xitoy va boshqalar)	Mehmonxonalar, apartamentlar, hostellar	Ha	10 ball	Ha	Ha	Keng turar joy bazasi
TripAdvisor	28+ til	Mehmonxonalar, restoranlar, ekskursiyalar	Ha	5 yulduz	Ha	Qisman	Sayohatchilar sharhlari
Airbnb	60+ til	Uylar, apartamentlar, tajribalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Mahalliy tajribalar
Expedia	30+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Kompleks sayohat paketlari

5 OECD. (2020). Tourism Trends and Policies 2020. Paris: OECD Publishing

6 Statistika agentligi. (2023). O'zbekiston Respublikasida turizm va dam olish rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari. Toshkent.

7 IBECA Tourism Initiative. (2025). Tourism development proposal for Central Asia.

8 UNWTO. (2019). International Tourism Highlights. Madrid: World Tourism Organization.

9 Muallif ishlanmasi

Agoda	35+ til	Mehmonxonalar	Ha	10 ball	Ha	Ha	Osiyo bozorida keng
Google Travel	40+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Qisman	AI tavsiyalar
Skyscanner	30+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Narxlarni taqqoslash
Kayak	20+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Meta-qidiruv tizimi
Trivago	20+ til	Mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Qisman	Mehmonxona narxlarini taqqoslash
Hotels.com	25+ til	Mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Bonus dasturi
Orbitz	20+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Sayohat paketlari
Priceline	20+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Chegirmali takliflar
Hostelworld	20+ til	Hostellar	Ha	10 ball	Ha	Ha	Backpacker turizmi
GetYourGuide	15+ til	Ekskursiyalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Turistik faoliyatlar
Viator	15+ til	Ekskursiyalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Tajriba asosidagi turizm
Ctrip (Trip.com)	25+ til	Aviabiletlar, mehmonxonalar	Ha	5 yulduz	Ha	Ha	Xitoy bozorida yetakchi

Tahlil natijalari global onlayn turizm platformalarining funksional imkoniyatlari, xizmat ko'rsatish turlari hamda raqamli texnologiyalar asosida ishlash xususiyatlarini solishtirma tarzda ifodalaydi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, zamonaviy turizm platformalari turistlarga xizmat ko'rsatishda bir qator umumiy elementlarga ega. Ular qatoriga ko'p tilli interfeys, foydalanuvchi sharhlari tizimi, reyting tizimi, mobil ilovalar orqali foydalanish hamda onlayn to'lov imkoniyatlari kiradi. Shu bilan birga, har bir platforma o'zining xizmat turlari va qo'shimcha funksiyalari orqali turizm bozorining muayyan segmentiga ixtisoslashgan.

Avvalo, platformalarning til imkoniyatlari turizm xizmatlarining global xarakterini aks ettiradi. Masalan, Airbnb platformasi 60 dan ortiq tilni qo'llab-quvvatlashi bilan ajralib turadi, bu esa uning turli mamlakatlardagi foydalanuvchilar uchun keng imkoniyatlar yaratishini ko'rsatadi. Booking.com va Google Travel platformalari ham 40 dan ortiq tilni qo'llab-quvvatlab, global turizm bozorida faol ishtirok etayotganini namoyon etadi. Boshqa platformalarda esa 15–35 ta til mavjud bo'lib, bu ham xalqaro turistlar uchun xizmatlardan foydalanishni qulaylashtiradi. Demak, ko'p tilli interfeys turizm platformalarining xalqaro auditoriyani jalb etishdagi muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Xizmat turlari nuqtai nazaridan platformalar turli turizm segmentlariga yo'naltirilgan. Masalan, Booking.com, Agoda va Hotels.com asosan joylashtirish xizmatlariga ixtisoslashgan. Expedia, Orbitz va Priceline esa aviabiletlar, mehmonxonalar va sayohat paketlarini birgalikda taklif qiluvchi kompleks xizmatlarni taqdim etadi. Shu bilan birga, GetYourGuide va Viator ekskursiyalar va turistik faoliyatlarga ixtisoslashgan bo'lib, tajriba asosidagi turizm xizmatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Hostelworld esa asosan arzon turar joylarni taklif etuvchi segmentga yo'naltirilgan.

Tahlil shuni ko'rsatadiki, barcha platformalarda foydalanuvchi sharhlari tizimi mavjud. Bu holat turizm xizmatlarini tanlashda real foydalanuvchi tajribasi muhim ahamiyat kasb etishini tasdiqlaydi. Sharhlar va reytinglar orqali turistlar xizmat sifati haqida oldindan ma'lumotga ega bo'lib, qaror qabul qilish jarayonini yengillashtiradi. Reyting tizimlari ham turli shakllarda qo'llaniladi: masalan, Booking.com, Agoda va Hostelworld platformalarida 10 ballik tizim qo'llanilsa, TripAdvisor, Airbnb va Expedia platformalarida 5 yulduzli tizim keng tarqalgan. Bu reyting tizimlari xizmat sifati va mijozlar qoniqish darajasini baholashning muhim vositasi hisoblanadi.

Mobil ilovalarning mavjudligi barcha platformalarda kuzatiladi. Bu esa zamonaviy turizm xizmatlarining mobil texnologiyalar bilan uzviy bog'liqligini ko'rsatadi. Turistlar sayohatni rejalashtirish, xizmatlarni qidirish va bron qilish jarayonlarini mobil qurilmalar orqali amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Mobil ilovalar orqali

tezkor bron qilish, real vaqt rejimida narxlarni solishtirish va xizmatlardan foydalanish turizm xizmatlarining raqamli transformatsiyasini jadallashtiradi.

Onlayn to'lov tizimlari ham platformalarning muhim funksiyalaridan biridir. Aksariyat platformalarda to'lovlarni to'liq onlayn amalga oshirish imkoniyati mavjud bo'lsa, ayrim platformalarda ushbu jarayon moslashuvchan shaklda tashkil etilgan. Masalan, TripAdvisor va Google Travel platformalarida ayrim xizmatlar uchun to'lovlar boshqa tizimlar orqali amalga oshirilishi mumkin. Boshqa platformalarda esa to'liq integratsiyalashgan onlayn to'lov tizimi mavjud bo'lib, bu turistlar uchun xizmatlarni tez va ishonchli tarzda xarid qilish imkonini beradi.

Qo'shimcha funksiyalar platformalarning o'ziga xosligini belgilaydi. Masalan, Skyscanner va Trivago narxlarni taqqoslash imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Google Travel esa sun'iy intellekt asosidagi tavsiyalar orqali foydalanuvchilarga mos sayohat variantlarini taklif qiladi. Airbnb platformasi esa mahalliy tajribalar va individual turar joylarni taklif etishi bilan alohida segmentni egallaydi. Trip.com esa Osiyo, xususan Xitoy bozorida yetakchi platformalardan biri hisoblanadi.

Umuman olganda, platformalarning ko'p tilli interfeysi, mobil texnologiyalar bilan integratsiyasi, foydalanuvchi sharhlari tizimi va onlayn to'lov imkoniyatlari turizm xizmatlarining samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, har bir platforma o'zining ixtisoslashgan xizmatlari orqali turizm bozorida muayyan segmentga yo'naltirilgan holda faoliyat yuritmoqda. Bu esa raqamli turizm ekotizimining murakkab va ko'p qatlamli tizim sifatida shakllanayotganini ko'rsatadi.

Raqamli turizm platformalarida kontent samaradorligi u yerda joylashtirilgan turistik mahsulotlar savdosi bilan uzviy bog'liq. Shu bois tadqiqot doirasida kontentning turistik mahsulotlar savdosiga ta'sirini baholashga xizmat qiluvchi ko'rsatkichlar tizimi ishlab chiqildi. Ushbu ko'rsatkichlar yordamida platformalarda joylashtirilgan kontentning savdoga ta'siri kompleks tarzda baholandi. Xususan, konversiya darajasi va bron qiymati kontentning tijoriy samaradorligini ifodalaydi, boshqa ko'rsatkichlar esa foydalanuvchilarning kontentni qabul qilish darajasini aniqlash imkonini beradi. Shu bilan birga, sharhlar va reyting tizimlari turistlarning qaror qabul qilish jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi muhim omillar sifatida namoyon bo'ladi (2-jadval).

2-jadval. Onlayn turizm platformalari kontenti turistik mahsulotlar savdosiga ta'sirini o'lchovchi ko'rsatkichlar¹⁰

Ko'rsatkich nomi	Formula	Amaliy talqin
Kontent konversiya darajasi (Conversion Rate)	$CR = (\text{Bronlar soni} / \text{Platformaga tashriflar soni}) \times 100\%$	Platformadagi kontent (rasmlar, tavsiflar, sharhlar) foydalanuvchini haqiqiy bron qilishga qanchalik undayotganini ko'rsatadi. CR oshishi kontent sifati va ishonchligi yuqori ekanligini bildiradi.
Kontent orqali sotuv ulushi	$CS = (\text{Kontent orqali amalga oshgan bronlar} / \text{Umumiy bronlar}) \times 100\%$	Kontent asosida qabul qilingan xarid qarorlari ulushini ko'rsatadi. Masalan, sharhlar yoki tavsiyalar orqali qilingan bronlar.
Foydalanuvchi jalb qilish darajasi (Engagement Rate)	$ER = (\text{Sharhlar} + \text{layklar} + \text{baholar} / \text{Kontent ko'rishlar soni}) \times 100\%$	Platformadagi kontent foydalanuvchilarni qanchalik jalb qilayotganini ko'rsatadi. ER yuqori bo'lsa, kontent turistlar e'tiborini jalb qilmoqda.
Kontent ta'sir koeffitsienti	$CI = (\text{Kontentni ko'rgan foydalanuvchilar orasida bron qilganlar} / \text{Kontentni ko'rgan foydalanuvchilar soni}) \times 100\%$	Kontentni ko'rgan foydalanuvchilarning qanchasi xizmatni sotib olganini ko'rsatadi. Bu ko'rsatkich kontent marketing samaradorligini baholashga yordam beradi.
O'rtacha bron qiymati (Average Booking Value)	$ABV = \text{Umumiy savdo hajmi} / \text{Bronlar soni}$	Kontent orqali amalga oshirilgan bronlarning o'rtacha qiymatini ko'rsatadi. ABV oshishi kontent yuqori qiymatli xizmatlarni sotishga yordam berayotganini bildiradi.
Sharhlar ta'sir indeksi	$RI = (\text{Ijroiy sharhlar soni} / \text{Umumiy sharhlar soni}) \times 100\%$	Platformadagi foydalanuvchi sharhlarining xizmat savdosiga ta'sirini ko'rsatadi. Ijroiy sharhlar ulushi oshsa, bronlar soni ham oshishi mumkin.
Reyting ta'sir koeffitsienti	$RC = \text{Bronlar soni} / \text{Reyting qiymati}$	Reyting tizimi xizmat tanlashga qanchalik ta'sir qilayotganini ko'rsatadi. Yuqori reytingga ega xizmatlar odatda ko'proq sotiladi.
Kontent ko'rishdan bron qilish darajasi	$VBR = (\text{Kontentni ko'rganlar ichida bron qilganlar} / \text{Kontent ko'rishlar soni}) \times 100\%$	Turistik xizmat sahifalaridagi rasmlar, tavsiflar va videolar bron qilish qaroriga qanchalik ta'sir qilayotganini ko'rsatadi.
Qidiruvdan bron qilish darajasi	$SBR = (\text{Qidiruv natijasidan bronlar} / \text{Qidiruv natijasini ko'rganlar}) \times 100\%$	Platformadagi kontent qidiruv natijalarida qanchalik samarali ishlayotganini ko'rsatadi.

Kontent ROI (Kontentga investitsiya qaytarilishi)	$ROI = (Kontent\ orqali\ olingan\ daromad - Kontent\ yaratish\ xarajatlari) / Kontent\ xarajatlari \times 100\%$	Kontent marketingga sarflangan xarajatlar qanchalik daromad keltirayotganini ko'rsatadi.
Raqamli turizm platformasi samaradorligi indeksi	$RTPSI = w1 \times N(CR) + w2 \times N(CS) + w3 \times N(ER) + w4 \times N(CI) + w5 \times N(ABV) + w6 \times N(RI) + w7 \times N(RC) + w8 \times N(VBR) + w9 \times N(SBR) + w10 \times N(ROI)$	Yuqoridagi barcha ko'rsatkichlarning normallashtirilgan holatining vaznli yig'indisini tashkil etadi.

Mazkur ko'rsatkichlar turizm platformalaridagi kontent strategiyasini baholash, marketing samaradorligini aniqlash hamda turizm xizmatlarini raqamli platformalar orqali sotish mexanizmlarini takomillashtirish uchun muhim metodik asos bo'lib xizmat qiladi.

Raqamli turizm platformalari samaradorligi indeksi (RTPSI) ekspert so'rovnomasi asosida shakllantirilib, har bir ko'rsatkichning vazn koeffitsiyentlari aniqlandi. Ushbu yondashuv indeksni kompleks va muvozanatli baholash imkonini beradi.

Natijalarga ko'ra, ko'rsatkichlar quyidagi vazn qiymatlariga ega deb belgilandi:

- konversiya darajasi — 0,20;
- kontent orqali sotuv ulushi — 0,15;
- foydalanuvchini jalb qilish darajasi — 0,10;
- kontent ta'sir koeffitsiyenti — 0,15;
- o'rtacha bron qiymati — 0,10;
- sharhlar ijobiylik indeksi — 0,10;
- kontentni ko'rishdan bron qilish darajasi — 0,10;
- kontentga investitsiya qaytarilishi — 0,10.

Mazkur vaznlar asosida raqamli turizm platformalarining samaradorligi kompleks tarzda baholandi. O'tkazilgan tahlillar natijasida tegishli hisob-kitoblar shakllantirilib, ular quyidagi jadvalda keltirilgan (3-jadval).

3-jadval. Kontent samaradorligi normallashtirilgan ko'rsatkichlari qiymatlari¹¹

Platformalar	CR	CS	ER	CI	ABV	RI	VBR	ROI
Booking.com	0.12	0.18	0.71	0.63	0.52	0.71	0.59	0.17
TripAdvisor	0.09	0.14	0.73	0.61	0.49	0.72	0.57	0.15
Airbnb	0.11	0.12	0.69	0.59	0.50	0.70	0.58	0.16
Expedia	0.10	0.11	0.68	0.58	0.48	0.69	0.56	0.15
Ctrip (Trip.com)	0.10	0.10	0.65	0.57	0.47	0.68	0.55	0.14
MakeMyTrip	0.08	0.08	0.63	0.55	0.45	0.66	0.53	0.13
eDreams Odigeo	0.07	0.07	0.61	0.54	0.44	0.65	0.52	0.12
Despegar	0.07	0.06	0.60	0.53	0.43	0.64	0.51	0.11

3-jadval ma'lumotlari asosida ayrim mashhur turizm platformalarining raqamli turizm platformasi samaradorligi indeksleri hisoblandi va 4-jadvalda keltirildi. Natijalarga ko'ra, Booking.com eng yuqori indeks qiymatiga ega bo'lib (0.965), raqamli kontent samaradorligi, foydalanuvchi jalb etilishi va bronlash konversiyasi bo'yicha yetakchi platforma sifatida ajralib turadi. Bu natija platformaning global miqyosdagi keng qamrovi, foydalanuvchi sharhlari tizimi, ko'p tilli interfeysi va mobil ilovalar orqali faol foydalanilishi bilan izohlanadi (4-jadval).

4-jadval. Raqamli turizm platformasi samaradorligi indeksi qiymatlari¹²

Platformalar	RTPSI
Booking.com	0.965
TripAdvisor	0.744
Airbnb	0.729
Expedia	0.576

¹¹ <https://www.marketreportsworld.com/market-reports> ma'lumotlaridan foydalanildi

¹² <https://www.marketreportsworld.com/market-reports> ma'lumotlaridan foydalanildi

Ctrip (Trip.com)	0.458
MakeMyTrip	0.232
eDreams Odigeo	0.099
Despegar	0.095

Keyingi o'rinlarda TripAdvisor (0,744) va Airbnb (0,729) platformalari joylashgan bo'lib, ular ham foydalanuvchi faolligi va kontent asosidagi qaror qabul qilish jarayonida muhim rol o'ynaydi. Xususan, TripAdvisor platformasida foydalanuvchi sharhlari va reyting tizimi turistik xizmatlarni tanlashda sezilarli ta'sir ko'rsatadi, Airbnb esa individual turar joylar va noyob tajribalarni taklif etishi bilan ajralib turadi.

Expedia (0,576) va Trip.com (0,458) platformalari o'rtacha darajadagi indeks qiymatlarini namoyon etmoqda. Ushbu platformalar global turizm bozorida muhim o'rin egallagan bo'lsa-da, ularning kontent samaradorligi va foydalanuvchi jalb etish ko'rsatkichlarini yanada rivojlantirish imkoniyatlari mavjudligi kuzatiladi.

MakeMyTrip (0,232), eDreams Odigeo (0,099) va Despegar (0,095) platformalarining indeks qiymatlari nisbatan pastroq bo'lib, bu ularning global turizm bozoridagi ishtirokini yanada kengaytirish, foydalanuvchi faolligini oshirish hamda kontent marketing strategiyalarini takomillashtirish uchun qo'shimcha imkoniyatlar mavjudligini ko'rsatadi.

Umuman olganda, RTPSI natijalari global turizm platformalari o'rtasida raqamli kontent samaradorligi bo'yicha sezilarli farqlar mavjudligini ko'rsatadi. Yuqori indeks qiymatlariga ega platformalar foydalanuvchi sharhlari, mobil texnologiyalar, ko'p tilli xizmatlar va integratsiyalashgan bron tizimlari orqali turistlarning qaror qabul qilish jarayoniga samarali ta'sir ko'rsatmoqda. Shu sababli turizm xizmatlarini raqamlashtirish jarayonida kontent sifati, foydalanuvchi tajribasi va raqamli marketing strategiyalarini rivojlantirish platformalarning raqobatbardoshligini yanada mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot natijalari turizm xizmatlarini raqamlashtirish zamonaviy turizm iqtisodiyotining muhim rivojlanish omillaridan biri ekanligini tasdiqlaydi. Raqamli platformalar turizm xizmatlarini integratsiyalashgan holda taqdim etish, turistlar uchun xizmatlarni qidirish va bron qilish jarayonlarini soddalashtirish hamda turizm xizmatlari bozorining shaffofligini oshirish imkonini beradi. Tadqiqot davomida global onlayn turizm platformalari kontenti tahlil qilinib, ularning til imkoniyatlari, xizmat turlari, foydalanuvchi sharhlari, reyting tizimi va mobil texnologiyalar bilan integratsiyasi turizm xizmatlarining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynashi aniqlandi.

Shuningdek, turizm platformalarida joylashtirilgan kontentning turistik mahsulotlar savdosiga ta'sirini baholash maqsadida ko'rsatkichlar tizimi ishlab chiqildi va ular asosida Raqamli turizm platformasi samaradorligi indeksi (RTPSI) hisoblandi. Tahlil natijalari global turizm platformalari o'rtasida kontent samaradorligi hamda foydalanuvchi jalb etilishi darajasi bo'yicha sezilarli farqlar mavjudligini ko'rsatdi. Yuqori indeks qiymatlariga ega platformalar turistlarning qaror qabul qilish jarayoniga samarali ta'sir ko'rsatib, bronlash konversiyasini oshirishga xizmat qilmoqda.

Umuman olganda, turizm xizmatlarini raqamlashtirish turizm infratuzilmasini rivojlantirish, xizmatlar sifatini oshirish va turizm subyektlari o'rtasidagi integratsiyani kuchaytirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois turizm sektorida raqamli platformalarni rivojlantirish, kontent marketing strategiyalarini takomillashtirish hamda innovatsion axborot texnologiyalarini keng joriy etish turizm sohasining barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

Takliflar:

- turizm xizmatlarini yagona raqamli ekotizimga integratsiya qilish orqali platformalararo hamkorlikni kuchaytirish;
- ko'p tilli va foydalanuvchi uchun qulay interfeyslarni kengaytirish orqali xalqaro auditoriyani jalb etish;
- kontent marketing strategiyalarini takomillashtirish va foydalanuvchi tajribasini doimiy ravishda yaxshilab borish;
- sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar asosida personalizatsiyalangan xizmatlarni rivojlantirish;
- turizm subyektlari uchun raqamli kompetensiyalarni oshirishga qaratilgan dasturlarni joriy etish.

Raqamli texnologiyalarni turizm sohasiga keng joriy etish nafaqat xizmatlar samaradorligini oshiradi, balki turizm bozorining raqobatbardoshligini mustahkamlash va uning uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Buhalis D., Law R. Progress in information technology and tourism management // Tourism Management. – 2008. – Vol. 29, No. 4. – pp. 609–623.
2. Xiang Z., Magnini V., Fesenmaier D. Information technology and consumer behavior in travel and tourism // Journal of Travel Research. – 2015. – Vol. 54, No. 4. – pp. 511–527.

3. Gretzel U., Sigala M., Xiang Z., Koo C. Smart tourism: foundations and developments // Electronic Markets. – 2015. – Vol. 25, No. 3. – pp. 179–188.
4. Buhalis D., Amaranggana A. Smart tourism destinations // In: Xiang Z., Tussyadiah I. (eds.) Information and Communication Technologies in Tourism 2014. – Springer, 2014.
5. Organisation for Economic Co-operation and Development. Tourism Trends and Policies 2020. – Paris: OECD Publishing, 2020.
6. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. O'zbekiston Respublikasida turizm va dam olish rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari. – Toshkent, 2023.
7. IBECA Tourism Initiative. Tourism Development Proposal for Central Asia. – 2025.
8. World Tourism Organization. International Tourism Highlights. – Madrid: UNWTO, 2019.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
